

KLJUČNO DELO: NEPRIČAKOVANE SITUACIJE

Ukrepanje v nepričakovanih situacijah in nudenje ustrezne pomoči

Naloga: NS/1

1. Področje dela : Temeljni postopki oživljanja (TPO)

2. **Naslov naloge:** Izvajanje TPO pri uporabniku

3. **Pripomočki:** lutka (neobvezno)

4. Navodila za pomočnike:

Nalogo izvedemo s pomočjo lutke, lahko pa vlogo nezavestne osebe prikaže pomočnik tako, da se med obiskom kandidatke zgrudi, ne komunicira in se ne giblje, je v vlogi osebe, ki ne kaže znakov življenja.

5. Navodila za kandidatko:

Komisija kandidatki predstavi igrano situacijo, ki se zgodi med njenim obiskom na domu uporabnika, ko se ta nepričakovano zgrudi. Naloga kandidatke je, da predstavi svoj pristop, pri tem si lahko pomaga z opazovanjem pomočnika, na katerem nakaže temeljni postopek oživljanja in komisiji pojasni svoja ravnanja.

6. Področje spremljanja in pravilna izvedba naloge:

- zagotavljanje varnosti zase in za uporabnika
- ocena stanja zavesti
- prikaz uvodnih dejanj ob dejstvu, da se uporabnik ne odziva
- prikaz ugotavljanja dihanja s tremi čutili (opazovanje, poslušanje, čutenje)
- zaporedje ravnanj ob ugotovitvi, da uporabnik ne diha
- predstavitev zunanje masaže srca in umetnega dihanja (30:2)

Kandidat bo preveril prostor, ali lahko varno izvede nalogo (razloge, ki so morebiti botrovali zastoju srca uporabnika, npr. električna napetost). Uporabnika bo rahlo stresel za ramena in vprašal: »Ali ste v redu?« Ker ne bo dobil odgovora, lahko zakliče na pomoč, zlasti če meni, da je lahko kdo v bližini, ki bi lahko pomagal. Uporabnika bo obrnil na hrbet in mu razprl (nakazal) zgornji del oblačil. Nakazal bo, kako sprostimo dihalno pot (tako, da zvrnemo glavo nazaj in dvignemo brado: dlan položimo na čelo in s pritiskom zvrnemo glavo; s konicama dveh prstov dvignemo brado, izogibamo se pritisku na mehke dele vratu; odstranimo samo vidne tujke iz ustne votline, tudi slabo prilegajočo se zobno protezo). Povedal bo, da poskrbimo, da je dihalna pot prosta. Ocenil bo stanje zavesti in pri tem jasno nakazal opazovanje prsnega koša, poslušanje dihanja in čutenje uporabnikove sape na licu. Pri tem bo opozoril, da stanje zavesti ocenjuje največ 10 sekund. Če bo ugotovil, da uporabnik ne diha, bo

poklical pomoč na 112 (oziroma bo to storil nekdo od možnih sodelujočih). Povedal bo, da bi lahko za oživljanje uporabil defibrilator. Nakazal bo zunanjo masažo srca in povedal pravilo izmenjave masaže in umetnega dihanja.

7. Kriteriji:

- pristop k nalogi
- zaporedje opravil
- zaščita sebe in uporabnika
- zagovor opustitve dejanja

8. Merila:

- odgovoren pristop k nalogi (nujnost hitrega odziva)
- razumevanje zaporedja opravil
- poznavanje načina zaščite sebe in uporabnika
- obrazložitev dopustnosti opustitve umetnega dihanja

9. Lažja napaka:

- ugotavljanje dihanja brez uporabe treh čutil

10. Težja napaka:

- ne pokliče pomoči
- ne preveri, ali so dihalne poti uporabnika sproščene
- opusti potrebno masažo srca

11. Vprašanja za vrednotenje izvedene naloge:

1. Kako pri uporabniku ugotavljamo dihanje, katera tri čutila uporabimo?

- OPAZUJEMO prsni koš nezavestnega, če se dviga in spušča v ritmu dihanja;
- Istočasno nad njegovimi usti in nosom (s svojim levim ušesom) POSLUŠAMO, če slišimo dihalne šume pri vdihu in izdihu;
- Ob tem lahko tudi ČUTIMO njegovo morebitno izdihano sapo na svojem (levem) licu.

2. Koliko časa iščemo znake spontanega dihanja, preden se odločimo, da prizadeti ne diha oz. ne diha normalno? Kako ravnamo, če smo v dvomih, ali diha ali ne?

Znake spontanega dihanja iščemo največ 10 sekund, preden se odločimo, da prizadeti ne diha oz. ne diha normalno; če smo v dvomih, ravnamo kot da NE diha.

3. Kako ravnamo pri izvajanju umetnega dihanja v primeru bojazni, da se okužimo?

Na usta uporabnika položimo gazo (robec). V skrajnem primeru opustimo umetno dihanje in izvajamo samo masažo srca.

Primer naloge